

Läroplan för den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo

Innehåll

INLÄGG	3
1 UTGÅNGSPUNKTER FÖR DEN FÖRBEREDANDE UNDERVISNINGEN FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN PÅ SVENSKA I ESBO	4
2 DEN FÖRBEREDANDE UNDERVISNINGENS MÅL OCH CENTRALA INNEHÅLL	5
2.1 Allmänna mål och samarbete med den grundläggande utbildningen	5
2.2 Mål och centralt innehåll för språkundervisningen	6
Svenska som andra språk och litteratur	6
2.3. Mål och centralt innehåll i övriga läroämnen	6
3 VERKSAMHETSKULTUR	7
3.1 Lärmiljöer och arbetssätt	7
3.2 Helhetsskapande undervisning och mångvetenskapliga lärområden	8
4 UPPGÖRANDE AV ETT INDIVIDUELLT STUDIEPROGRAM FÖR ELEVEN	8
5 ELEVEN VÄLBEFINNANDE SAMT STÖD FÖR LÄRANDE OCH SKOLGÅNG	8
5.1 Differentiering av undervisningen	9
5.2 Samarbete mellan hem och skola	10
5.3 Elevvård	10
5.4 Elevhandledning	10
5.5 Plan för användning av fostrande samtal och disciplinära åtgärder och förfaringssätt.	11
6 ELEVBEDÖMNING	11
7 INTYG	12
8 AVLÄGGANDE AV STUDIER SOM HÖR TILL DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGENS LÄROKURS UNDER DEN FÖRBEREDANDE UNDERVISNINGEN	12

INLEDNING

Den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen anordnas i linje med de nationella normerna och läroplanen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo. Läroplanen är ett levande arbetsredskap för alla lärare. Personalen diskuterar tillsammans läroplanen ur olika perspektiv och hur den tillämpas i skolan i syfte att ge kvalitativ undervisning för varje elev. En elev har enligt lagen om grundläggande utbildning rätt att varje skoldag få undervisning enligt läroplanen. Alla som arbetar med eleverna ska verkställa den läroplan som utbildningsanordnaren godkänt och följa övriga normer som reglerar arbetet. Hur läroplanen för den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen förverkligas följs upp som en del av skolans utvärderings- och utvecklingsarbete. Läroplanen utvecklas och uppdateras vid behov.

Beredningen av den läroplan som förbereder för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo har gjorts av Resultatenheten Svenska bildningstjänster i samarbete med lärarrepresentanter från de svenskspråkiga skolorna i Esbo. Läroplanen för den förberedande undervisningen på svenska grundar sig på erfarenheter från den finska utbildningen där förberedande undervisning anordnats under en längre tid.

Läroplanen för den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen på svenska kompletteras bland annat av följande planer: läroplanen för den grundläggande utbildningen, läroplanen för förskoleundervisningen.

Texten med grå bakgrund är utvalda citat ur grunderna för läroplanen för den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningens läroplan 2015. Texten är länkad till de nationella läroplansgrunderna. De övriga texterna definierar de gemensamma riktlinjerna för förberedande undervisningen på svenska i Esbo. Tillsammans bildar dessa delar en helhet som läraren ska följa för planering, genomförande och utvärdering av undervisningen.

1 UTGÅNGSPUNKTER FÖR DEN FÖRBEREDANDE UNDERVISNINGEN FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN PÅ SVENSKA I ESBO

I lagen om grundläggande utbildning föreskrivs om förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen. Den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen som ordnas för invandrare, har som mål att ge eleven tillräckliga kunskaper i svenska eller finska och övriga färdigheter som behövs för att inleda förskoleundervisning eller den grundläggande utbildningen samt att främja elevens harmoniska utveckling och integrering i det finländska samhället. Målet är också att stödja och främja elevens kunskaper i sitt eget modersmål och kännedom om sin egen kultur. Målen för undervisningen bestäms närmare i elevens individuella studieprogram inom ramen för den förberedande undervisningen. Målen ställs upp utgående från elevens kunskaper i svenska eller finska och elevens tidigare skolgång.

Undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen ges 6–10-åringar under minst 900 timmar och äldre elever under minst 1000 timmar. Den som deltar i undervisningen har rätt att flytta över till den grundläggande utbildningen eller förskoleundervisning redan innan ovan nämnda timantal har uppnåtts, om hen klarar av att följa med den grundläggande utbildningen eller förskoleundervisningen. Den som deltar i undervisningen har enligt lagen om grundläggande utbildning rätt att under arbetsdagarna få undervisning enligt läroplanen, elevhandledning och tillräckligt stöd för lärande och skolgång genast när behov uppstår.

Den förberedande undervisningen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo är avsedd för barn och ungdomar med invandrarbakgrund som ska börja i den grundläggande utbildningen och har otillräckliga kunskaper i svenska.

Undervisning ordnas som inkluderande förberedande undervisning. Detta innebär att eleven integreras i den allmänna undervisningen i sin närskola. Eleven följer inte timfördelningen för den grundläggande utbildningens utan studerar i enlighet med ett studieprogram som uppgörs individuellt för varje elev inom förberedande undervisning. Elevens studieprogram kan inkludera undervisning i den allmänna undervisningen, undervisning i en mindre grupp och individuella undervisningspass enligt elevens kunskaps- och färdighetsnivå.

I Esbo ansvarar läraren för språk- och kulturgrupper för planering av elevens skolgång och undervisning, uppföljning samt samarbetet med elevens vårdnadshavare. Undervisningen förverkligas i samarbete med skolans övriga lärare.

Förberedande undervisning ges under ett år. Om en elev inleder den förberedande undervisningen i mitten av ett läsår har hen vid behov även möjlighet att fortsätta till slutet av följande läsår. När eleven avklarar den förberedande undervisningen övergår hen till den grundläggande utbildningen. I slutet av den förberedande undervisningen görs en bedömning av vilken årskurs eleven har förutsättningar att övergå till i den grundläggande utbildningen. Bedömningen görs gemensamt av de lärare som undervisar eleven i samarbete med eleven och elevens vårdnadshavare.

2 DEN FÖRBEREDANDE UNDERVISNINGENS MÅL OCH CENTRALA INNEHÅLL

2.1 Allmänna mål och samarbete med den grundläggande utbildningen

Undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen har som mål att främja elevens kunskaper i svenska eller finska, hans harmoniska utveckling och integrering i det finländska samhället samt att ge nödvändiga förutsättningar för att flytta över till den grundläggande utbildningen. I den förberedande undervisningen utvecklas elevens mångsidiga kompetens och eleven ges undervisning i läroämnena i den grundläggande utbildningen och i mån av möjlighet i elevens eget modersmål på ett sätt som anges närmare i elevens studieprogram. I utvecklandet av mångsidig kompetens och i undervisningen av de olika läroämnena följs i tillämpliga delar grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen.

Då man definierar mål, väljer innehåll och planerar undervisningsarrangemang ska man beakta elevernas varierande ålder, studiefärdigheter och inlärningsbakgrund. Undervisningen ska differentieras enligt elevernas ålders- och utvecklingsstadium. Elevernas språkliga färdigheter och kulturella bakgrund ska beaktas och varje elevs språkliga och kulturella identitet ska stödjas på ett mångsidigt sätt. Då eleven i undervisningen får stöd på sitt eget modersmål främjas tillägnet av innehållet i de olika läroämnena. Den förberedande undervisningen ska främja jämlikhet och jämställdhet mellan könen.

Om en elev har svaga läs- och/eller skrivefärdigheter, ska målen i elevens individuella studieprogram ställas upp så att undervisningen i läsning och skrivning är lämplig för elevens kunskaps- och åldersnivå. Undervisning i elevens eget modersmål främjar också elevens läs- och skrivefärdigheter.

Tillräckligt med tid ska reserveras för att eleven ska tillägna sig och befästa sina läs- och skrivefärdigheter. Om elevens färdigheter inte är tillräckliga för studier inom den grundläggande utbildningen, är det viktigt att i elevens studieprogram fästa särskild vikt vid att eleven får tillräckligt stöd i rätt tid vid övergången till den grundläggande utbildningen. Vid behov ska eleven ha möjlighet att fortsätta inom den förberedande undervisningen, övergå till att studera enligt ett årskurslöst studieprogram eller på annat sätt med de stödåtgärder som bäst passar eleven. En icke läs- och skrivkundig elev som flyttar över till den grundläggande utbildningen ska få tillräckligt stöd.

I den förberedande undervisningen ges eleven undervisning i svenska som andra språk samt i olika läroämnen i den grundläggande utbildningen. I den mån det är möjligt ordnas även undervisning i elevens modersmål alternativt i andra språk som eleven behärskar väl. Undervisningen ges i enlighet med elevens individuella studieprogram och fokuserar på innehåll som är nödvändigt för elevens övergång till den grundläggande utbildningen. Vid anordnande av undervisning samt vid uppgörande av det individuella studieprogrammet beaktas elevens ålder och kunskapsnivå.

Den förberedande undervisningen bidrar till att utveckla skolans språk- och kulturmedvetenhet. Elever inom den förberedande utbildningen deltar i skolans gemensamma evenemang och samverkar aktivt med elever i den grundläggande utbildningen. Samverkan främjar språkutveckling och sociala färdigheter samt skapar förutsättningar för nya sociala relationer.

För att säkra en enhetlig lärtig samarbetar den förberedande undervisningen med småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen samt utbildningsanstalter på andra stadiet på ett ändamålsenligt sätt.

2.2 Mål och centralt innehåll för språkundervisningen

Svenska som andra språk och litteratur

I den förberedande undervisningen är huvudvikten lagd på studier i svenska som andra språk. Studierna i svenska som andraspråk och litteratur utgör grunden för alla övriga studier. Undervisningen följer i tillämpliga delar läroplanen för svenska som andraspråk och litteratur i den grundläggande utbildningen. Syftet med undervisningen i svenska som andraspråk och litteratur är att ge eleverna tillräckliga färdigheter för att flytta över till den grundläggande utbildningen. Elevers skol- och studiebakgrund och eventuella tidigare kunskaper i svenska ska beaktas i undervisningen. I elevens individuella studieprogram definieras målen och innehållet för undervisningen i svenska enligt elevens kunskaps- och åldersnivå.

Eleven ges möjlighet att delta i såväl handledd gruppverksamhet som i naturliga kommunikationssituationer med andra elever och vuxna i skolan. Undervisningen grundar sig på en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av elevens språkliga utveckling. Varierande arbetssätt och flexibla undervisningsarrangemang möjliggör att elever från olika språk- och kulturgrupper lär sig att använda svenska på ett mångsidigt sätt och främjar samtidigt deras integrering i den finländska skolkulturen.

Undervisningen i svenska begränsas inte till läroämnet svenska som andra språk utan undervisningen kan innefatta även innehåll och begrepp från i olika läroämnena. Eleverna görs bland annat förtrogna med centrala begrepp inom läroämnena.

Elevers modersmål

Eleverna i den förberedande undervisningen kan delta i undervisning i sitt eget modersmål i enlighet med fastställda principer. Syftet med undervisningen i elevens eget modersmål är att stödja och främja elevens kunskaper i sitt modersmål, kunskapen om den egna kulturella bakgrunden och utvecklingen av den kulturella identiteten. Goda kunskaper i modersmålet skapar också förutsättningar för att lära sig svenska och för annat lärande som sker på svenska.

I Esbo ordnas undervisningen i elevens eget modersmål i samarbete med den finska utbildningen. I den egna modersmålsundervisningen följs mål, innehåll och bedömning av elevens lärande i den läroplan som godkänts för det ifrågavarande språkets undervisning.

Övriga språk

I grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen ingår mål för undervisningen i främmande språk. I den förberedande undervisningen följs dessa läroplansgrunder i tillämpliga delar.

Studier i främmande språk ordnas enligt språkprogrammet för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo. I den förberedande undervisningen på svenska i Esbo studerar eleven övriga språk i enlighet med vad som bestäms i elevens studieprogram. Undervisningen ordnas integrerat i grupper inom den grundläggande utbildningen.

2.3. Mål och centralt innehåll i övriga läroämnena

Undervisning i övriga läroämnena ordnas på det sätt som anges i elevens studieprogram. Innehåll, arbetssätt och redskap för varje läroämne väljs med avseende på elevens ålder samt kunskaps- och färdighetsnivå.

Utgångspunkten för undervisningen i övriga läroämnena är elevens tidigare studier. Under den förberedande undervisningen följer eleven mål och innehåll i tillämpliga delar för de övriga läroämnena i enlighet med läroplanen för den grundläggande utbildningen. Vid planeringen av innehållet ska centrala begrepp, arbetssätt och redskap för varje läroämne beaktas. I undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen ska läroämnena väljas så att eleven efter den förberedande undervisningen kan studera i en grupp i den grundläggande utbildningen som anvisas eleven. Utgångspunkt för planeringen av studierna i övriga läroämnena är beskrivningen av läroämnets uppdrag och av övergångarna och de läroämnena som studeras på årskursen.

I den mån det är möjligt kan eleven få stöd på det egna modersmålet. I undervisningen kan man också utnyttja elevens kunskaper om det egna språk- och kulturområdets natur, levnadssätt, historia och samhälle, språk och kulturer.

3 VERKSAMHETSKULTUR

Verksamhetskulturen i den förberedande undervisningen utvecklas enligt samma principer som i den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo. Undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen är en del av den grundläggande utbildningen och verksamhetskulturen i skolan, men påverkar också utvecklandet av skolans övriga verksamhetskultur och förfaringssätt. Verksamhetskulturen utvecklas så att varje elev har möjlighet att agera, utvecklas och lära sig som en unik individ och som medlem i gemenskapen.

3.1 Lärmiljöer och arbetssätt

I undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen ska man utnyttja lärmiljöer som ger möjlighet till upplevelser och aktiviteter samt använda mångsidiga pedagogiska metoder och arbetssätt. Mångsidiga lärmiljöer erbjuder eleverna meningsfulla och varierande möjligheter att använda språket i olika kommunikationssituationer. Olika situationer utvecklar elevens förmåga att fungera både som enskild individ och som medlem i gruppen och ger färdigheter för livslångt lärande. Olika lärmiljöer ger också eleven möjlighet att lära känna den finländska kulturen och främjar integreringen i närsamhället och i vidare bemärkelse i det finländska samhället.

Undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen är en del av den grundläggande utbildningen och verksamhetskulturen i skolan, men påverkar också utvecklandet av skolans övriga verksamhetskultur och förfaringssätt. Under den förberedande undervisningen tar eleverna till sig arbetssätten i den grundläggande utbildningen. Målet är att eleverna småningom också själva kan ställa upp egna mål för sitt lärande och utvecklar sin förmåga att lära sig. Därför är det viktigt att arbetssätten är mångsidiga, stimulerande och differentierade.

Under undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen ska eleverna också steg för steg lära sig att arbeta självständigt och i grupp samt utveckla sin digitala kompetens och sin förmåga att söka information. Lärandet är bundet till elevens tidigare kunskaper och lärstrategier och är således individuellt. Eftersom olika läroämnena och deras sätt att använda språket är centrala i den förberedande undervisningen, förutsätter undervisningen i alla läroämnena språkmedvetna arbetssätt. Det är viktigt att kunna läsa, förstå, tolka och producera olika texter. Språkmedvetna arbetssätt förutsätter samarbete mellan lärarna och en delad förståelse om språkets betydelse för lärandet.

Utvecklandet av lärmiljöer och arbetssätt styrs av samma mål som i den grundläggande utbildningen. Vid val av lärmiljöer och arbetssätt i den förberedande undervisningen beaktas även läroplanen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo.

3.2 Helhetsskapande undervisning och mångvetenskapliga lärområden

Helhetsskapande undervisning är en viktig del av verksamhetskulturen i undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen. Målet med undervisningen är att hjälpa eleverna att kombinera kunskaper och färdigheter i svenska eller finska med kunskaper och färdigheter i olika läroämnen samt att i samverkan med andra strukturera dem till meningsfulla helheter. Arbetsperioder då eleverna studerar helheter och kombinerar och undersöker olika vetenskapsgrenar ger dem möjlighet att tillämpa sina kunskaper och får dem att känna sig delaktiga i att bygga upp gemensam kunskap. Detta stärker elevernas förmåga att förstå vilken betydelse det som de lär sig i skolan har för det egna livet och den egna gruppen och i ett vidare perspektiv för samhället och mänskligheten. Samtidigt får eleverna redskap för att vidga och strukturera sin världsbild.

I studierna utnyttjas infallsvinklar, begrepp och metoder som utvecklar kunskaperna i svenska eller finska och som är kännetecknande för de olika läroämnena.

Vid planering av helhetsskapande undervisning och mångvetenskapliga lärområden i den förberedande undervisningen beaktas läroplanen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo. En elev som deltar i förberedande undervisningen, tar del i de mångvetenskapliga lärområden som är definierade i skolans läsårsplan i enlighet med sitt egna studieprogram.

4 UPPGÖRANDE AV ETT INDIVIDUELLT STUDIEPROGRAM FÖR ELEVEN

När en elev inleder den förberedande undervisningen utreds elevens skolgångshistoria, studiefärdigheter och utgångsnivå. Utredningen görs i samarbete med elevens vårdnadshavare.

För varje elev i den förberedande undervisningen uppgörs ett eget studieprogram där elevens utgångsnivå samt individuella mål för elevens lärande beskrivs. I studieprogrammet antecknas även vilka läroämnen eleven studerar, vilket innehåll som undervisas samt på vilket sätt undervisningen anordnas i de olika läroämnena (inkl. mångvetenskapliga lärområden). I studieprogrammet redogörs även för handledningen av eleven samt för eventuellt stöd. Studieprogrammet uppgörs av läraren för språk- och kulturgrupper tillsammans behövliga andra lärare. Eleven och elevens vårdnadshavare deltar i uppgörandet av studieprogrammet. I mån av möjlighet uppgörs studieprogrammet innan den förberedande undervisningen inleds. De svenskspråkiga skolorna i Esbo har en gemensam blankett för studieprogrammet.

För elever som ges förberedande undervisningen skapas en portfolio där samtliga dokument som beskriver elevens framsteg. Portfolion överförs till elevens följande lärare/klasslärare/-föreståndare i samband med elevens övergång till den grundläggande utbildningen.

5 ELEVEN VÄLBEFINNANDE SAMT STÖD FÖR LÄRANDE OCH SKOLGÅNG

Undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen ska utveckla förmåga att identifiera värden och principer för ett gott liv som förenar olika kulturer. Studierna ska stärka elevernas förmåga att ta del av ett samhälle som präglas av kulturell mångfald och att agera i

mångkulturella miljöer. Undervisningen ska uppmuntra samverkan mellan olika kulturgrupper och med den finländska befolkningen. Goda etniska relationer ska främjas i undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen. Ingen form av diskriminering, rasism, våld eller mobbning ska accepteras.

I undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen ska man som helhet värna om elevens välbefinnande och därtill relaterade frågor, såsom samarbete mellan hem och skola, tillräcklig elevvård och elevhandledning. För beskrivningen av detta kan grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen i tillämpliga delar utnyttjas. Om det under undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen framgår att en elev behöver stöd för lärande och skolgång, ska stödet ges på det sätt som bäst passar eleven.

Stödbehovet samt **det stöd som ges** dokumenteras i elevens studieprogram. Om det framkommer att eleven vid övergången till den grundläggande utbildningen skulle vara i behov av **elevspecifika stödåtgärder kan beredningen av stödet** påbörjas redan under den förberedande undervisningen i enlighet med processerna för att utreda behovet av stöd i den grundläggande utbildningen. Vid planering och anordnande av samt beslutsfattande om grundläggande utbildning ska barnets bästa i första hand beaktas. Utgångspunkten för anordnandet av undervisning, handledning och stöd är att eleven har en god, trygg och inspirerande skoldag på svenska.

5.1 Differentiering av undervisningen

I undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen skiljer sig eleverna från varandra beträffande språkkunskaper, inlärnings- och studiefärdigheter, intressen, motivation och förutsättningar för lärande. Den förberedande undervisningen ska om möjligt ordnas med beaktande av dessa skillnader mellan eleverna. Elever i olika åldrar eller med språkkunskaper på olika nivåer kan till exempel delas in i egna grupper. Elevernas olika förutsättningar för lärande kan dessutom beaktas genom differentiering av undervisningen. Den förberedande undervisningen ska utvecklas målinriktat och långsiktigt som en sammanhängande helhet, där språkkunskaper och övriga färdigheter kontinuerligt utvecklas. Eleverna får också möjligheter att lära sig av varandra och att stödja och fungera som språkliga modeller för varandra. Lärarens kommunikativa stöd är centralt och hjälper eleven att klara av även sådana uppgifter, som kanske vore omöjliga att klara av på egen hand. En fungerande undervisningssituation förutsätter planering som i sin tur förutsätter god elevkännedom. Det betyder att det är bra om läraren känner till bl.a. elevernas studievanor, attityder gentemot svenska språket samt deras uppfattning om hur viktigt och hur svårt det är att lära sig svenska samt elevernas utgångsnivå inom de olika delområdena av språkkunskap. Utgående från denna bakgrundsinformation kan läraren vid behov differentiera undervisningen i olika läroämnen, bland annat med avseende på lärostoffets djup eller omfattning, metoder, arbetssätt eller material. I praktiken innebär differentiering först och främst val av innehåll och ändamålsenliga undervisningsarrangemang. Det är viktigt att varje elev får uppgifter av lämplig svårighetsgrad enligt sin färdighetsnivå. Det är också viktigt att ta reda på eventuella inlärnings svårigheter för att kunna beakta behovet av stöd.

Den förberedande undervisningen differentieras enligt elevens färdighetsnivå med avseende på innehåll, metoder, arbetssätt och material. Mål för undervisningen och undervisningsarrangemang dokumenteras i elevens individuella studieprogram.

5.2 Samarbete mellan hem och skola

Utgångspunkten för samarbetet är att parterna behandlas och respekteras lika och jämställt. Målet är att få till stånd en dialog som stödjer elevens växande och lärande.

I samarbetet mellan hem och skola beaktas familjernas språk- och kulturbakgrund. Vårdnadshavarna informeras om den finländska skolan och det finländska utbildningssystemet, läroplanen, elevbedömningen, undervisningsmetoderna och det individuella studieprogram som används i den förberedande undervisningen. Familjerna informeras om övergången till den grundläggande utbildningen och om möjligheterna till fortsatta studier efter den grundläggande utbildningen.

I den förberedande undervisningen läggs grunden för samarbetet mellan hem och skola. Principerna för samarbete mellan hem och skola beskrivs i läroplanen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo. För att stöda samarbetet med vårdnadshavarna utvecklas olika verksamhetsmodeller och allmänna förfaringssätt. Vid behov kan även tolkningstjänster utnyttjas. Tjänsterna används i enlighet med stadens riktlinjer och allmänna anvisningar.

5.3 Elevvård

I undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen ska elevvården ordnas och genomföras enligt samma principer, och eleverna ska ha samma rättigheter som i elevvården i den grundläggande utbildningen.

Principerna för elevvården beskrivs i läroplanen för den grundläggande utbildningen. Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevvårdstjänsterna som erbjuds alla elever.

5.4 Elevhandledning

Syftet med elevhandledningen är att utveckla elevens förutsättningar för lärande och stödja hans sociala utveckling samt att förebygga inlärningssvårigheter. Genom elevhandledningen stöds utvecklingen av studiefärdigheterna och de kunskaper och färdigheter som eleven behöver för livsplaneringen. Handledningen kan genomföras enligt de mål för handledningsverksamheten som beskrivs i grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen.

Vid planeringen av en övergång till den grundläggande utbildningen ska man försäkra sig om att information om elevens färdigheter och framsteg i den förberedande undervisningen går vidare till följande skola. Vid elevhandledningen i den förberedande undervisningen ska man också fästa vikt vid att eleven har en uppfattning om sina möjligheter i de fortsatta studierna och i arbetslivet.

Elevhandledningen i den förberedande undervisningen följer läroplanen för grundläggande utbildning på svenska i Esbo. För yngre elever ligger tyngdpunkten på att utveckla sociala färdigheter samt utveckla förmågan att lära sig. Äldre elever ges även information om olika utbildnings- och studiemöjligheter efter den grundläggande utbildningen samt görs bekanta med kompetens- och utbildningskrav i olika branscher. Eleverna ges därutöver möjlighet att bekanta sig med arbetslivet (PRAO) samt studier på andra stadiet. I förberedande undervisning fokuserar elevhandledningen speciellt på vardagskompetens för att främja utvecklingen av färdigheter som behövs för ett liv i det finländska samhället.

5.5 Plan för användning av fostrande samtal och disciplinära åtgärder och förfaringssätt.

Den som deltar i utbildning har rätt till en trygg studiemiljö, arbetsro och ostörda studier. Skolan kan påverka arbetsron på många sätt, främst genom lärarens handledning och respons, samarbete, gemensamt ansvar och omsorg. Genom att utveckla pedagogiska lösningar och bygga upp en atmosfär som präglas av förtroende och omsorg skapas förutsättningar för en bra arbetsro. För att trygga arbetsron och ta itu med olämpligt uppförande har utbildningsanordnaren också rätt att använda fostrande samtal och olika disciplinära åtgärder.

Om förfaringssätten vid fostrande samtal och disciplinära åtgärder regleras i lagen om grundläggande utbildning.

Skolan fostrar och handleder eleverna i att bemöta skolkamrater och personal med respekt och följa skolans gemensamma regler. Till elevens skyldigheter hör att inte mobba eller diskriminera och inte heller äventyra andra elevers, skolgemenskapens eller studiemiljöns säkerhet eller hälsa. Personalen ska utgöra goda förebilder för eleverna och främja elevens trygghet och säkerhet i alla situationer. Om någon i personalen misstänker eller upptäcker trakasserier, mobbning, diskriminering eller våld i skolan eller på väg till eller från skolan är hen skyldig att informera vårdnadshavaren för den elev som misstänks för detta och för den elev som utsatts för detta.

Esbo har en gemensam plan för fostrande samtal och disciplinära åtgärder. I planen beskrivs användning av fostrande samtal och disciplinära åtgärder samt förfaringssätten kring dem. Planen är en bilaga till den grundläggande utbildningens läroplan och den innehåller skolvisa delar. Skolorna beaktar att förberedande undervisning är en del av skolans verksamhet i uppgörandet av de skolvisa delarna i planen.

6 ELEVBEDÖMNING

Bedömningen ska vara vägledande, sporrande och mångsidig. Elevens förutsättningar för självvärdering ska utvecklas. Med hjälp av bedömningen ges eleven i den förberedande undervisningen också en bild av kraven i den grundläggande utbildningen.

Bedömningen görs i samråd mellan alla lärare som undervisar eleven. Bedömningen bygger på fortgående och mångsidig observation av de kunskaper och färdigheter som eleven visar. I undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen används inte sifferbedömning.

Eleven och elevens vårdnadshavare ska göras medvetna om målen för undervisningen samt hur elevens framsteg i lärande följs upp i den förberedande undervisningen. Eleven bedöms utgående från sitt individuella studieprogram samt den förberedande undervisningens allmänna mål.

Vid bedömningen beaktas elevens bakgrund och elevens fortgående utveckling av kunskaper i svenska. Vid bedömningen används mångsidiga, flexibla och situationsanpassade förfaringssätt som till exempel portfoliobedömning, självbedömning och kamratbedömning. I samband med att elevens studieprogram uppdateras hålls ett bedömningssamtal med eleven och elevens vårdnadshavare.

7 INTYG

Som avslutning på den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen får eleven ett intyg över deltagande i undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen. I intyget antecknas undervisningens omfattning, vilka läroämnen som studerats, deras omfattning och undervisningens innehåll. I intyget ges en beskrivning av elevens framsteg under den förberedande undervisningen.

8 AVLÄGGANDE AV STUDIER SOM HÖR TILL DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGENS LÄROKURS UNDER DEN FÖRBEREDANDE UNDERVISNINGEN

Studieprogrammet för en elev i undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen kan innehålla studier i olika läroämnen enligt lärokursen för den grundläggande utbildningen. Eleven kan få ett betyg över att ha slutfört ovan nämnda studier med godkänt vitsord genom att delta i en särskild examen enligt lagen om grundläggande utbildning. Om en elev efter undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen flyttar över till den grundläggande utbildningen, kan studier från den förberedande undervisningen räknas till godo om eleven har kunskaper och färdigheter som motsvarar den grundläggande utbildningens lärokurs.

Den som deltar i en särskild examen ska visa att hens kunskaper och färdigheter i de olika läroämnena motsvarar de kunskaper och färdigheter som ingår i den grundläggande utbildningens lärokurs. Elevens kunskaper bedöms i förhållande till de mål för de olika läroämnena som definieras i grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen och som preciseras i den lokala läroplanen. Som hjälp vid fastställandet av elevens kunskapsnivå används profilen för goda kunskaper och kriterierna vid slutbedömningen i grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen. I den särskilda examen kan avläggas läroämnets hela lärokurs eller delar av den, till exempel lärokursen för en bestämd årskurs.

Till den som har avlagt en särskild examen med godkänt resultat ges ett betyg över att den grundläggande utbildningens lärokurs har fullgjorts helt eller delvis. Bestämmelserna om de betyg som används i särskild examen ingår i Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen.